Proletarhoji tamomi dunjo, jak şaveton!

BAJROQI MIHNAT

Organi SK partijaji Komunistiji (в)Uz. = Орган ЦК КП(б) Уз.

25 JANVAR SOLI 1933
ruzi 4 şanве
№ 15 (754)

ADRESI REDAKSIJA: Toşkand, kucaji Arpopoja pereuluki Zavodskoj № 7.
Tilfoni redaksija:—316-12
kantura—315-82

SOLI HAŞTUM

NARXI GAZET
—1 solə 7 sum.—
6 moha 3 s. 50 tin.
3 moha 1 s. 75 tin

Ba ruzoni jahudihoji вuxori. Ha rus-ƃуз anpoǔcra ...

Az вovati dar qişloq kor guzarondan.

Reçi rafiq STALIN dar plenumi jakçojaji SK va SKK VKP(в) 11 janvari 1933.

Rafiqhoi Man fikr mekunam, ki ratorho ahvoli kori partijagiji dar qişloq guzaşta istodagi, norasogiho va peşraftthoji on—xususan norasogihoji onro durust nişon doda guzaştand.

Va вo vuçudi hamin вa man əajon meşavad, ki onho dar вovati norasogihoji kori mo dar qişloq guzaronda istodagi gapi rafta rasidagi asosiro naguftand, reşahoji hamin norasogihoro nakuşodand. Amo hamin tarafi masəala вaroji mo zijoda interesnok meвoşad. Az hamin savav içozat diheton, ki az вovati norasogihoji kori mo dar qişloq guzaronda istodagi fikri xudro diham va in fikrro вo tamomi un toqrigije ki xususijati вolşevikho meвoşad, gufta diham.

Norasogiji asosiji kori mo dar qişloq guzaronda istodagi dar soli oxirin az ci əivoratast?

Norasogiji asosi əivorat az onast, ki qalatajorkuni imsol, nazar вa soli guzaşta, nazar вa soli 1931—um, вo qinihoji kalon guzaştand.

In az вoloji ahvoli вadi hosilot meвoşad gufta maənedod kardan heç jak mumkin nest, cun ki hosiloti mo imsol, nazar вa soli guzaşta, вadtar naвuda вalke вehtar вud. Heç kas munkir şuda nametavonad, ki cindani umumiji qalaju dona d a r soli 1932-jum nazar вa soli 1931-umə ki dar on vaqt xuşkojiji dar panç rajoni asosiji şamoli şarqi SSSR вa vuçud omadagi вalansi qalaji mamlakatro xelo kam karda вud, вisjortar вud. Alvata, dar soli 1932 jum ham dar naticaji şarojathoji noвovi вodu havo dar Kuвan, Terek va hamcunin dar вaəze rajonhoji Ukrajna andake az hosiloti mo novud şuda вud.

Amo şuвhaje şuda nametavonad, ki in novudşaviho aqalan вarovari nisp un novudşavihoje ki dar soli 1931-um dar naticaji xuşkojiju rajonhoji şamolu-şarqiji SSSR вa vuçud omada вudand, nameвoşand.

Az in вuromad, ki dar soli 1932-jum nazar вa soli 1931-um dar mamlakati mo qala вisjortar вudast. Va вo vuçudi hamin, вa in ahvol nigoh nakarda, qalatajorkuniji mo dar soli 1932-jum nazar вa soli guzaşta, вo qinihoji kalon guzaştand.

Taki gap cist? Savavhoji in norasogiji kori mo dar kuçojand? In nomuvofiqiro ci qati maənedod kunem?

1.

In peş az hama az вoloji onast, ki rafiqhoji dar çoju mahalaho doştagiro, k o r k u n h o j i qişloqiji mo ahvoloti navi dar qişloq вa vuçud omadagiro вa nazar girifta natavonistin, ki on ahvolot вa vositaji qalaji qati savdo kardani kolxozho əəlon namuda şudanaş вunjod gaştagi ast.

Va mahz az savave ki onho ahvoloti navro вa nazar nagiriftin, mahz az hamin savav onho, muvofiqi ahvoloti nav xudro вa ravişi nav az nav soxta natavonistin. To modome ki qala qati savdo kardani kolxozho mavçud naвud, to modome ki вa qala du narx: gosudarstvogi va вozori-mav çud naвud, dar qişloq jak ahvolot mavçud вud. Ba vositaji qala qati savdo kardani kolxozho əəlon namuda şudanaş ahvolot вojad kacoвac taqir meşud, cun ki əəlon namuda şudani savdoji kolxozi əajon mekunad, ki вa qala, nazar вa narxi muqarar karda şudaji gosudarstvogi, narxi zijoda вalandi вozori вa majdon meвurojad. Hoçati isвot kardan nest, ki in ahvolot вojad dar masəalaji вa gosudarstvo qala supurdan, dar вajni dehqonho xud nigoh doştani muəajanro вunjod mekard. Dehqon in tur andeşa mekard: „qala qati savdo kardani kolxozho əəlon namuda şud dar вozor narxi вozori вa majdon вuromad va man metavonam, ki вaroji xudi hamin miqdori qala, nazar вa vaqti qalaro вa gosudarstvo supurdan, вisjortar haq girin,—az in вuromad, ki agar man ahmaq naвoşam, man вojad qalaro nazdi xuda nigoh doram, onro вa gosudarstvo kamtar suporam, onro вaroji savdoji kolxozi monam, hamin tariq вehtar ahvolro вa dast daroram, ki вaroji xudi hamun miqdori qalaji furuxta şudagi вisjortar pul giram".

In logikaji rafta-rasidagi əodiju tamom meвoşad!

Amo dar in ço noxuşi dar onast, ki korkunhoji qişloqiji mo heç naвoşad вisjori onho, hamin cizi əodiju taviəiro nafahmidin. Baroji suporişhoji hukumati şurojiro vajron nakardan, komunistho вojad dar hamin ahvoloti nav az xudi ruzhoji avali hosilotcini, holekaj dar mohi ijuli soli 1932 jum—onho вojad qalatajorkuniro harçoniva zur karda вa peş medarovardan. Inro ahvolot talav mekard. Xuş, onho вa əamal ci kor kardand?

Ba çoji qalatajorkuniro вa peş darovardan, onho вunjod kardani har xel fondhoro вa peş darovarda, hamin qati dar masəalaji вa nazdi gosudarstvo voçivihoro sarpur namudan xudnigohdoriji suporandahoji qalaro zur kardin. Ahvoloti navro nafahmida, onho az on natarsidin, ki xudnigohdoriji dehqonho qalatajorkuniro lad doda metavonad, amo az on tarsidin, ki dehqonho вaroji вaəd az qişloq вa вozor вurovarda savdoji kolxozi kardan qalaro kaşida nigoh namedorand, amo tamomi qalaji xudro megirandu вa elevatorho mesuporand.

Digar xel gap zadan qati komunisthoji qişloqiji mo heç naвoşad вeştarini onho, savdoji kolxoziro вas az tarafi **naqzaş** gazidin, tarafi **naqzi** onro fahmidaju donista giriftin, amo tarafhoji **вadi** savdoji kolxoziro fahmidaju donista nagiriftin—unro nafahmidin, ki agar onho, jaəne komunistho, az xudi ruzhoji avali qalacindan kamponijaji qalatajorkuniro вa peş darovardan nagirand, tarafhoji вadi savdoji kolxozi вa gosudarstvo zarari kalone rasonda metavonand.

Va hamin xatoro na faqat korkunhoji kolxozho rah dodin. Onro hamcunin direktorhoji sovxozho rah doda qalaji вojad вa gosudarstvo supurda meşudagiro вa ravişi çanojatona kaşida nigoh doştin va onro вa digar ço narxi zijoda вaland qati furuxtan giriftin.

Hamin ahvoloti вa munosiвati qala qati savdo kardani kolxozho вunjod şudagiro Savnarkom va SK dar qarori muəajani az xususi taraqijoti savdoji kolxozi вurovardageşon вa nazar girifta вudand mi?
Hav, вa nazar girifta вudand. Dar in qaror topa-toqri gufta şudagi hast, ki qala qati savdo kardani kolxozhoro вas вaədi mukamalu puro-pur sarpur gaştani piloni qalatajorkuni va çamə karda şudani uruqho jela kardan mumkinast.

Dar on ço topa-toqri gufta şudagi hast, ki faqat вaədi tamom şudani qalatajorkuni va çudo karda şudani uruqho, taxmin вa 15-umi janvari soli 1933-jum—faqat вaədi sarpur şudani hamin şarojatho qala qati savdo kardani kolxozhoro sar kardan mumkinast.

Hamin qarori xud qati Sovnarkom va SK вa korkunhoji qişloqiji mo gujo cunin gufta вudand:

az вovati har xel fondho va zapasho qamxuri kardan qati вoloji diqati xudro napuşoneton, az vazifaji asosi dur naşaveton, qalatajorkuniro az xudi ruzhoji avali hosilotcini taraqi diheton va onhoro caqon kunoneton, cun ki vazifaji avalin—piloni qalatajorkuniro sarpur kardan, vazifaji dujum—uruqhoro çudo kardan meвoşad va faqat вaədi sarpur gaştani hamin şarojatho qala qati savdo kardani kolxozhoro sar karda metavoneton.

Xatoji politajuroji SK va Sovnarkom, ehtimol əivorat az on вoşad, ki onho hamin tarafi korro вa daraçaji lojiqanda saxt nişon doda naguzaştin va korkunhoji qişloqiji moro dar вovati xatarhoje ki dar savdoji kolxozi mavçudand, вa naticaji lojiqanda вaland taakid nakardin. Amo une ki onho dar вovati in xatarho taakid namuda вudand va вa daraçaji lojiqanda ravşan taakid karda вudand, dar in heç jak şagu şuвhaje şuda nametavonad.

Iqror şudan lozimast, ki SK va Sovnarkom puxtagi va corcaşmagiji leniniji korkunhoji çoju mahalahoji na faqat rajoni, amo hamcunin jak qator oвlasthoro andake вarzijod вaho dodin.

Ehtimol qala qati savdo kardani kolxozhoro əəlon namudan lozim naвud? Xususan, agar savdoji kolxozi na faqat tarafhoji naqz, amo hamcunin вaəze tarafhoji ganda doştanaşro вa nazar girem, mavodo hamin xato вoşad? Ne, in xato naвud. Jagon coraвiniji inqiloвi, agar on nodurust guzaronda şuda istoda вoşad, az вaəze tarafhoji вad dilpur nest.

Az вovati qala qati savdo kardani kolxozho ham haminro guftan darkorast. Savdoji kolxozi xoh вa qişloq va xoh вa şahr, xoh вa sinfi raвoci va xoh вa dehqonho darkoru fojdanok meвoşad. Va mahz az savavi fojdanok вudanaş onro guzarondan darkor вud.

Sovnarkom va SK qala qati savdo kardani kolxozhoro rasm karda, az ruji ci kor kardand?

Rafiq STALIN.

Peş az hama az ruji on, ki вazaji molcaloniro moвajni şahru qişloq vasea karda şavad va taaminoti raвocihoro вo produkthoji xoçagijiqişloqi va dehqonhoro—вo cizu matoəhoji şahr вehtar kunonda şavad. Şuвhaje şuda nametavonad, ki вaroji in вas jak savdoji gosudarstvogiju koperativi kifoja şuda nametavonad. Hamin kanolhoji molcaloniro вo kanoli nav—savdoji kolxozi pura namudan darkor вud. Va mo, savdoji kolxoziro rasm kunonda, onhoro pura kardem.

Onho soni az ruji on kor kardand, ki вo madadi qala qati savdo kardani kolxozho вa kolxozci sarcaşmaji quşumcaji daromad doda şuda ahvoli iqtisodijiu mustahkam namuda şavad.

Onho dar oxir az ruji on kor kardand, ki вa vositaji rasm karda şudani savdoji kolxozi вaroji kori kolxozhoro ci dar вovati koram va ci dar вovati hosilotcini вehtar kunondan dehqonro вoz вa harakati nav darovarda şavad.

Şumoho medoneton, ki hamaji hamin fikrhoji Savnarkom va SK вo dalelhoji az zindugoniji kolxozho dar vaqti oxirin mavçud вudagi mukamal va puropur tasdiq şudand. Protsesi mustahkam şudani kolxozho zur gaştanaş, az kolxoz вuromadan soi şudanaş, kuşişi вa kolxozho daromadani jakakorho вa avç gaştanaş, kolxozcihoю cilenhoji navro вo diqatu sançişi kolone qavul kardani şuda harakat kardanaşon—hamaji hamin va вisjori digar dalelhoji вa haminho monand вudagi вeşuвhagi qati megujand, ki savdoji kolxozi ahvoli kolxozhoro na faqat sust nakard, amo вa capageş, ahvoli onhoro zuru mustahkam kunond.

(Davomaş вa varaqi 2).

Az ʙovati dar qişloq kor guzarodan.

Reçi rafiq STALIN dar plenumi jakçojaji SK va SKK VKP(ʙ) 11 janvari soli 1933

Az in ʙuromad, ki norasogihoji kori mo dar qişloq guzaronda istodagi az ʙoloji savdoji kolxozi naʙuda, ʙalke az ʙoloji onand, ki in savdoji kolxozi dojim durust guzaronda meşavad, ahvoloti navro ʙa nazar girifta nametavonand va muvofiqi ahvoloti nave ki ʙa vositaji ƣala qati savdo kardani kolxozho əəlon şudanaş ʙunjod gaştagi hast, safhoji xudro az nav soxta nametavonand.

2.

Savavi dujumi norasogihoji kori mo dar qişloq guzaronda istodagi əivorat az onast, ki rafiqhoji dar çoju mahalaho doştagimo—va na faqat in rafiqho—taƣir şudani şarojathoji kori dar qişloq meguzarondagimoro nafahmidin, ki on taƣiri ʙa munosiʙati dar rajonhoji asosiji ƣala ahvoli hukumroni kolxozho mustahkam şudanaş ʙa vuçud omadagi meʙoşad. Mo hama şodmoni dorem, ki şakli kolxoziji xoçagi dar rajonhoji ƣalakoriji mo şakli hukmron şudagi meʙoşad.

Amo hama inro fahmidagi nestand, ki in ahvolot dar masəalaji taraqi doda şudani xoçagiji qişloq ƣamxoriju çuvovgariji moro kam nakarda, ʙalke zijod mekunad. Bisjorho cunon ujla mekunand, ki modome ki dar falon rajon va falon oʙlast 70 va jo 80 parasoni kolektivondan tez ʙa dast darovarda şudagi hast, hamin qati holekaj hama gap ʙud şudagi meʙoşad va mo metavonem, ki korro ʙa rafti taviəiji xudaş monem, korro ʙa meşu-merugi partovem; onho hamtor fikr makunand, ki kolektivondan xudaş kori xudaşro mekunad, xudaş xoçagiji qişloqro meʙardorad. Amo in, rafiqho ƣalati cuqure meʙoşad. Dar haqiqat ʙa xoçagiji kolektivi, cun ʙa şakli hukumroni xoçagi, guzaştan ƣamxorihoji moro az ʙovati xoçagiji qişloq kam nakarda ʙalke zijod mekunad, dar masəalaji sarʙardoriji xoçagiji qişloq ruli rahʙarikunandagiji komunisthoro kam nakarda ʙalke zijod mekunonad. Meşu merugi ʙaroji kori taraqi doda şudani xoçagiji qişloq az hama vaqtho ʙisjortar hozir xatarnok meʙoşad. Meşu-merugi alhol tamomi korro novud karda metavonad.

To modome ki dar qişloq xoçajini jakakor ʙisjor ʙud, partija dar kori taraqijoti xoçagiji qişloq daxlkuniji xudro ʙo aktivhoji çudogonaji madadrasoni maslihatdihi va jo taakid namoji had mononda metavonist. Dar on vaqt jakakor xudaş ʙojad az ʙovati xoçageş ƣamxuri mekard, cun ki u ʙaroji in xoçagije ki ʙas xoçagiji xususiji u ʙud ʙa ʙoloji heç kasi digar çuvovgariro partofta nametavonist va, ƣajr az xudaş, ʙa kasi digare umed monda nametavonist. Dar on vaqt jakakor, agar ʙe non mondan va qurʙoni guşnagi şudan namexost, ʙojad xudaş az ʙovati koram, az ʙovati hosilotcini va umuman az ʙovati hamaji protseshoji mihnati xoçagijiqişloqi ƣamxuri mekard.

Baədi ʙa xoçagiji kolektivi guzaştan, kor vuçudaş qati taƣir şud. Kolxoz xoçagiji jakakor nameʙoşad. Kolxozciho alhol mana in xel meguJand: „Kolxoz azoni manast va azoni man nest, on azoni manast, amo ʙarovari hamin on azoni Ivon, Filip, Mixoel va digar cilenhoji kolxoz meʙoşad, kolxoz umumi hast". Alhol u—dinangi jakakor va imruzangi kolektivci-kolxozci meʙoşad, alhol u çuvovgariro ʙa ʙoloji digar cilenhoji kolxoz partoftaju ʙa onho umed monda metavonad, kolxoz uro ʙe non namemonad. Az hamin savav az vaqti xoçagiji tanhoji doştan dida ƣamxuriju u, jaəne kolxozci, kamtar şudagi hast, cun ki alhol ʙaroji xoçagi ƣamxuri kardanu çuvovgar ʙudan ʙa mijoni hamaji kolxozciho taqsim karda şudagi hast.

Xoş, az in ci maəne meʙurojad? Az in cunon maəneje meʙurojad, ki ʙaroji kori xoçagiro rah ravondan markazi vazmi çuvovgari alhol az dehqonhoji çudogona ʙa rahʙariji kolxoz, ʙa dastaji rahʙari mekardagiji kolxoz guzaştagi hast. Alhol dehqonho az ʙovati xoçagi ƣamxuri kardan va əoqilona kor ʙurdanro az xudaşon ne, ʙalke az rahʙariji kolxoz talav mekunand, va jo tuƣritaraş in ki un qadar az xudaşon ne, ʙalke az rahʙariji kolxoz talav mekunand. Va in ciro əajon mekunad? In əajon mekunad, ki partija aknun ʙo akthoji çudogonaji dar protsesi taraqijoti xoçagiji qişloqi daxl namudan ʙa xud had mononda nametavonad.

On ʙojad alhol ʙa kolxozho rahʙari kardanro dar dasti xud girad, ʙa xud ʙaroji kor çuvovgar ʙudanro qavul kunad va ʙa kolxozciho madad rasonad, ki xoçagiji xudro ʙa asosi dastahoji əilmu texnika dar peş ʙarand.

Amo hameş in nest. Kolxoz xoçagiji kalon meʙoşad. Amo xoçagiji kalonro ʙe pilon rah ravondan mumkin nest. Xoçagiji kaloni zamindorije ki sadho va gohho hazorho ruzƣorhoro dar ʙaraş megirad, ʙas dar tartivi rahʙariji pilonona rah ravonda şuda metavonad. Be hamin on ʙojad novudu vajron şavad. Mana in jaki digar şarojati navi soxtu davri kolxozi hast, ki on az şarojathoji rah ravonda şudani xoçagiji majdaji jakakor reşeş qati tafriqa dorad. Rah ravonda şudani hamin xel xoçagiro ʙa rafti taviəiji cizho—ʙa meşu meruguji-mondan mumkinast mi? Alvata ki mumkin nest. Baroji in xel xoçagiro rah ravondan, kolxozro ʙo minimumi muəajani odamhoji savodi ivtidoji doştagije ihtijoç kardan darkorast, ki onho az əuhdaji xoçagiro pilonnok kardan va onro ʙa maromi taşkili rah ravondan ʙurojand. Fahmida meşudagi hast, ki to hukumati şuroji dar kori ʙunjodijati kolxozi hamavaqta daxl nakunad, to in ki on hamavaqta madad narasonad, kori in xel xoçagiro jaksuna karda ʙa rah mondan mumkin nest.

Xuş, az in ço ci maəne meʙurojad? Az in cunon maəneje meʙurojad, ki soxtu davri kolxozi dar ʙovati taraqijoti xoçagiji qişloq ƣamxuri kardanu çuvovgar ʙudani partija va hukumatro kam nakarda, ʙalke zijod mekunad. Az in cunon maəneje meʙurojad, ki partija, agar ʙa harakati kolxozi rahʙari kardan xohad, ʙojad dar tamomi majda cujdahoji zinduganiji kolxozi va rahʙariji kolxozi darojad. Az in cunon maəneje meʙurojad, ki partija ʙojad ʙo kolxozho əaloqaji xudro kam nakarda, ʙalke zijod kunad va ʙaroji ʙa sarvaqtaş ʙa madadrasoni rasida omadan va xatarhoji ʙa ʙoloji kolxozho pajdo meşudagiro taakid kardan ʙojad tamomi korhoji dar kolxozho guzaşta istodagiro donad.

Amo ʙa əamal mo ciro dida istodem? Ba əamal mo meʙinem, ki jak qator taşkilothoji rajoni va oʙlasti az zinduganiji kolxozho va talavoti onho kandagi meʙoşand. Odamho dar ʙu-kansilorho şiştaju xudsarona qalamhoşon qati ƣizas zada gap navista, taraqijoti kolxozho ʙa kansilorhoji ʙjurokrati nigoh nakarda guzaştanaşro nameʙinand. Dar voqiəahoji çudogona az kolxozho kandagi ʙudan to hamin ahvole rasida ʙud, ki ʙaəze cilanhoji taşkilothoji muzofoti az xususi kori kolxozhoji muzofotaşon az taşkilothoji daxldori rajoni ne, ʙalke az cilenhoji SK dar Maskov maəlumotu xavar mefahmidand. In noxuş meʙoşad, amo in, rafiqho, dalel hast. Az xoçagiji tanho kor ʙa kolxozho guzaştan ʙojad dar qişloq rahʙariji komunisthoro zur mekunond. Amo ʙa əamal dar jak qator voqiəaho in guzariş ʙa hamtor ahvole ovard ki komunistho, ʙa parasoni ʙalandi kolektivondan havora şuda, ʙa g… ronxova qaltidand va korro ʙa me… meruguji mondand, korro ʙa rafti … viəiji cizho mondand. Masəalaji … xoçagiji kolxozi pilonona rahʙ… kardan ʙojad dar kolxoz rahʙar… komunisthoro zur mekunond.

Ba əamal dar jak qator voqiəa… hamtor ahvole ʙunjod gaşt, ki k… munistho nojoft şuda mondand … dar kolxozho peştarangi afitserh… safed, peştarangi petljuraciho va um… man duşmanhoji raʙociho va de… qonho kaloni mekardand.

Bo savavi dujumi norasogihoji k… ri dar qişloq meguzarondagimo … vol hamin xelast.

3.

Savavi sejumi norasogihoji kori dar qişloq meguzarondagimo əivorat az onast, ki ʙisjor rafiqhoji mo kolxozhoro cun şakli navi xocagi, ʙarzijod ʙaho dodin ʙarzijod ʙaho dodaju onhoro ʙa ʙute gardondin. Onho pasaq kardin, ki modome ki kolxozho cun şakli sotsialistiji xoçagitez ʙa vuçud omadagijand, hamin qati holekaj hama gap ʙud şudagi hast, hamin qati durust rah ravonda şudani kori kolxozho durust pilonnok gaştani xoçagiji kolxozi va ʙa xoçagihoji namunagiji sotsialisti gardonda şudani kolxozho holekaj ihtijoç şudagi meʙoşad.

Onho nafahmidin, ki kolxozho ʙa maənoji sozişjoviji taşkiliji xud hole sust hastand va xoh dar ʙovati onhoro ʙo kadrhoji sançida şudaji ʙolşiviki taamin kardan va xoh dar ʙovati ʙa korhoji kolxozi rahʙariji har ruza karda istodan ʙa madadi çidiji az tarafi partija rasonda meşudagi muhtoçand.

Amo in ham hameş nest va hato asoseş nameʙoşad. Norasogiji asosi dar in ço əivorat az onast, ki ʙisjor rafiqhomo quvatho va mumkinijathoji xudi kolxozhoro cun şakli navi taşkiloti xoçagiji qişloq ʙarzijod ʙaho dodin. Onho onro nafahmidin, ki kolxoz xudaş agar cande şakli sotsialistiji xoçagi ʙoşad ham, ki hole az har xel xatarhoji dar rahʙariji kolxoz sar darovardani elementhoji kontorrevoljutsijagi dilpuri nadorad, hamcunin az one ki dar şarojathoji muəajan kolxozhoro elementhoji zidişuroji ʙa maqsadi xud munfiəat ʙurda metavonand dilpuri nadorad.

Monandi one ki şuroho şakli sotsialistiji taşkiloti **sijosi** hastand, incunin kolxoz şakli sotsialisti taşkiloti **xoçagi** meʙoşad.

Ci kolxozho va ci şuroho ʙa dast darovardaji ʙuzurgtarini inqiloʙi mo, ʙa dast darovardaji ʙuzurgtarini sinfi raʙoci hastand. Amo kolxozho va şuroho ʙas **şakli** taşkilot hastand, agar cande sotsialisti ʙoşand ham, ki ʙo vuçudi on **şakli** taşkilot meʙoşand. Hama voʙastaji dar in şakl ci xel **məzmun** andoxta şudanaş meʙoşad. Mo voqiəahojero medonem, ki şurohoji deputathoji raʙociju saldoti dar davri muəajane ʙa kontorrevoljutsija ʙa muqoʙili inqiloʙ jormandi rasonda ʙudand. Ba moho dar SSSR masalan dar ijuli soli 1917-um ahvol hamin xel ʙud, ki dar on vaqt ʙa şuroho menşivikho va eserho rahʙari mekardand va şuroho ʙoloji kontorrevoljutsijaro ʙa muqoʙili inqiloʙ mepuşondand. Dar Germonija dar oxiri soli 1918-um ahvol hamin xel ʙud, ki dar on vaqt ʙa şuroho sotsial-demokratho rahʙari mekardand va on şuroho ʙoloji kontorrevoljutsijaro ʙa muqoʙili inqiloʙ mepuşondand.

Az in ʙuromad, ki gap na fa… dar şuroho cun şakli taşkilot, ʙud… xudi hamin şakl agar cande ʙa d… darovardaji ʙuzurgtarini inqiloʙi … şad ham, gap faqat dar on nest G… peş az hama dar mazmuni kori şu… ho hast, gap dar taviəati kori şuro… hast, gap dar onast, ki ʙa in şuro… mahz ki-inqiloʙciho va jo əaksul… qiloʙciho rahʙari mekunand. Un … lele ki kontorrevoljutsionerho do… ʙa muqoʙili şuroho gap namezana… mana az ʙoloji hamin meʙoşad.

Masalan, maşhurast, ki sard… kontorrevoljutsijaji rusi Miljukof d… vaqti şurişi Kronştadt ʙa şuroh… komunist nadoştagi tarafdor şu… ʙud. „Şurohoji ʙe komunist" gu… dar on vaqt sardori kontorrevolju… jaji rusi Miljukof şuəor ʙurova… ʙud. Kontorrevoljutsionerho fahmi… ʙudand, ki gap na faqat dar xudi ş… roho hast, amo peş az hama … onast, ki ʙa onho ki rahʙari mek… da ʙoşad.

Xudi haminro az ʙovati kolxoz… guftan mumkinast. Kolxozho, c… şakli sotsialistiji taşkiloti xoçagi ag… ʙa sardoriji onho inqiloʙcihoji haq… ʙolşivikho, komunistho istoda ʙ… şand, muəçizoti ʙunjodijati xoçag… nişon doda metavonand. Va ʙa ca… geş agar dar kolxozho eserho, m… şivikho, afitserhoji Petljura va dig… ʙelogvardesho, peştarangi denikin… ho va kolcakciho kaloni kuna… kolxozho ʙa davri muəajane pan… kunandaji har xel əamaloti əaks… inqiloʙcigi şuda memonand. Dar … ço dar nazar doştan darkorast, kolxozho, cun şakli taşkilot, na fa… az sar darovardani elementhoji m… qoʙilişuroji dilpuri nadorand, a… hato ʙa vaqti aval ʙaroji onh… kontorrevoljutsionerho harçon… munfiəat ʙurdanaşon ʙaəze qulaj… dorand. To modome ki dehqon… xoçagiji tanhojiro rah meravonda… onho parokandaju az jakdigari çu… çudo ʙudand, az hamin savav … ʙajni dehqonho sardaroriji kon… revoljutsijagi kardani element… zidişuroji natiçaji kalone doda na… tavonistand. Dar vaqti ʙa xoç… kolektivi guzaştani dehqonho ʙu… surati digar pajdo meşavad.

Dar in ço dehqonho holekaj … vositaji kolxozho sohivi şakli t… taşkiloti əomavi hastand. Az h… savav dar kolxozho sar darovar… elementhoji muqoʙilişuroji va ə… loti zidişurojiji onho natiçaji zi… kalone doda metavonand. Ujla … dan darkorast, ki hamaji inro … menthoji zidişuroji ʙa nazar … rand. Maəlumast, ki jak qismi … torrevoljutsionerho, masalan dar …

(Davomaş dar varaqi 3).

Çaməʙasthoji pançsolaji jakum.

Maəruzaji r. stalin dar plenumi jakçojaji sk va skkvkp(ʙ) 7 janvari 1933

(Davomi varaqi 2)

hama ʙisjortar dar xonahoji sijohi az şahr ʙerun xudi ʙekorho az taxtahoji qutiho va pustloqi daraxt soxtagi, zindugoni mekunand. Amo in hameş nest.

Az ʙekori jak faqat ʙekorho əazov kaşida istodageşon nest. Az on ham cunin raʙoçihoji kor doştagi əazov kaşida istodin. Vaçi əazov kaşida istodanaşon inast, ki mavçud ʙudani miqdori kaloni ʙekorho ʙaroji onho dar proizvodstvo ahvoli muqimi nadoştan va ʙa ruzi pagangi ʙovari nadoştanro ʙunjod mekunad.

Imruz onho dar sanoəatxona kor karda istodin, amo onho ʙovari nadorand, ki pagah ʙedor şuda, holekaj az kor çuvov doda şudanaşonro namefahmand.

Jake az ʙa dast darovardahoji asosiji pançsola dar cor sol əlvorat az onast, ki mo ʙekoriro ʙarham zadem va raʙocihoji SSSR ro az əazovhoji on xalos kardem.

Xudi haminro az xususi dehqonho ham guftan mumkinast. Onho ham ʙa tavaqahoji kulokho va kamʙaqalho çudo şudani qehqonho, az tarafi kulokho eksplotatsija karda şudani kamʙaqalho va xonasalotijero ki on har sol sədho hazor va miljonho kamʙaqalhoro havoraji çihon mekard, faromuş kardagijand.

Se-cor sol az in peş ʙa atrofi mo ʙa miljoni dehqonho kamaş 30 parasoni hamaji xalqi-dehqonho kamʙaqal ʙud.

In az dah miljon zijodtar odamro taşkil mekard. Va az on peştar, to inqiloʙi Oktjaʙr, kamʙaqalho kamaş 60 parasoni xalqi dehqoniro taşkil medodand. Kamʙaqalho guftagi gap cist? In hamin xel odamhoje ʙudand, ki ʙa onho muqarari ʙaroji xoçageşon jo uruq, jo əasp, jo asʙov namerasid va jo in ki hamaji in cizho ʙarovar namerasidand.

Kamʙaqalho, in hamin xel odamhoje ʙudand, ki ʙa guşnagi mezistand va cun qoəida, dar pangoli kulokho ʙudand va dar vaqti kuhna-ham dar pangoli kulokho va ham dar pangoli pomeşikho giriftor ʙudand. Hamegi jak cand vaqt peş ʙud, ki qarivi jaku nim miljon va hato du miljon nafar kamʙaqalho har sola ʙa atrofi Çanuvi dar Kafkazi Şamoli va Ukrajna ʙaroji kor kardan rafta, ʙa peşi kulokho va az on peştar ʙa peşi kulokho va pomeşikho ʙa mardikori medaromadand.

Va az in ham ʙisjortar onho harsola ʙa peşi darvozaji zavudho omada, safhoji ʙekorhoro pur mekardand Va jak faqat kamʙaqalho ʙa in xel ahvoli noxuş giriftor naʙudand. Nispi rasoji mijonaholho ham monandi kamʙaqalho ʙa hamin xel muhtoçi va tanqisi giriftor ʙud. Hamaji inro dehqonho holekaj faromuş kardagijand.

Pançsola dar cor sol ʙa kamʙaqaho va ʙa tavaqahoji pojoniji mijonaholho ci dod?

On kulokhoro cun sinf naxʙur kardaju şikast doda, kamʙaqalho va nispi rasoji mijonaholhoro az pangoli kuloki ozod namud. On onhoro dar kolxozho çalv kard va ʙaroji onho ahvoli mustahkamro ʙunjod namud. On xudi hamin qati mumkinijati ʙa tavaqahoji eksplotatorho-kulokho va eksplotatsijaşavandaho, kamʙaqalho çudo şudani dehqonhoro ʙarham zad. On, kamʙaqalho va tavaqahoji pojoniji mijonaholhoro dar kolxozho ʙa ahvoli odamhoji ihtijoç ʙudagi ʙardoşta, xudi hamin qati protsesi xarovu gado şudani dehqonhoro ʙarham zad. Alhol ʙa moho holekaj un xel voqiəahoje mavçud nestand, ki miljonho dehqonho harsola az çojhoji xud çudo şavandu ʙaroji kor joftan dar muzofothoji dure ʙuromada ravand.

Baroji in ki dehqonro ʙa jagon çoji az kolxozaş ʙerun ʙudagi ʙa kor kaşem, alhol darkorast, ki ʙo kolxoz dogovor ʙasta dast monem va ʙolo-koriji on, pojezd qati tegin aştani onro ihtijoç namojem.

Alhol ʙa moho holekaj un xel voqiəahoji mavçud nestand, ki sadho hazor va miljonho dehqonho xarov şavand va dar ʙa dari faʙriku zavudho gardand. In tur ahvol ʙud, amo on kim-kajho guzaşta raftagi meʙoşad. Alhol dehqon xuçajini ihtijoç ʙudagi, cileni kolxoze hast, ki on dar içozati xud traktorho, moşinhoji xoçagijiqişloqi, fondhoji uruqi, fondhoji ihtijoçan va digaru digaraş dorad.

Dar naticaji hamin ʙa dast darovardahoji asosije ki dar ʙovati ʙehtarkarda şudani ahvoli materjoliji raʙociho va dehqonho mavçud hastand, mo dar pançsolaji jakum in muvafaqijathoro meʙinem:

a) şumorişi raʙociho va xizmatcihoji sanoəati vazʙin nazar ʙa soli 1928-um ʙa du ʙarovar zijod şudagi hast, ki in ʙa mavlaqi 57 parason ʙarzijod sarpur gaştani piloni pançsolaro əajon mekunad;

ʙ) daromadi xalqi az in ʙuromad, ki hamcunin daromadi raʙociho va dehqonho zijod şuda, dar soli 1932-jum ʙa miqdori 45,1 miljard sum rasid, ki in nazar ʙa soli 1928-um ʙa mavlaqi 85 parason zijod şudanro əajon mekunad;

v) haqi kori mijonaji solonaji raʙociho va xizmatcihoji sanoəati kalon nazar ʙa soli 1928-um ʙa mavlaqi 67 parason zijod şudagi meʙoşad, ki in ʙa 18 parason ʙarzijod sapur gaştani pançsolaro əajon mekunad;

g) fondi straxovaniji içtimoəi nazar ʙa soli 1928-um ʙa 292 parason zijod şudagi hast (dar soli 1932-jum 4 miljardu 120 miljon sum, amo dar soli 1928-um 1 miljardu 50 miljon sum ʙud)' ki in ʙa 111 parason ʙarzijod sarpur gaştani pançsolaro əajon mekunad;

d) avqoti çaməijati taraqi jofta dar on az 70 parason zijodtari raʙocihoji navəhoji halkunandaji sanoəat kaşida şudagijand, ki in ʙa şiş ʙarovar ʙarzijod sarpur gaştani pançsolaro əajon mekunad.

Alvata, mo hole on ahvolero ʙa dast darovardagi neştem, ki talavhoji materjoliji raʙociho va dehqonho puropur ihtijoç karda şuda istoda ʙoşand. Inro dar solhoji nazdiktarin ʙa dast darovardanamo ʙa gumonast. Amo ʙeşuʙha mo onro ʙa dast darovardem, ki ahvoli materjoliji raʙociho va dehqonho ʙa atrofi mo sol ʙa sol ʙehtar şuda istodast. Dar in magar faqat duşmanhoji laənatonaji hukumati şuroji va jo mavodo ʙaəze namojandahoji matʙuəoti ʙurʙuazi va ʙa on çumla hamcunin jak qismi muxʙirhoji in matʙuəot dar Maskov doştagi şuʙha karda metavonand, ki onho dar ekonomikaji xalqho va ahvoli mihnatkaşho nazar ʙa une ki matematikaji əoliro podşohi Aʙissinija mefahmid, ʙisjortar sarfahm raftanaşon ʙa gumon meʙoşad.

Xuş, ahvoli raʙociho va dehqonho dar mamlakathoji kapitalisti ci xelast?

Mana dastahoji rasmi.

Miqdori ʙekorho dar mamlakathoji kapitalisti ʙa tariqi tufonkunanda zijod şudagi hast. Dar SASŞ, az ruji dastahoji rasmi, dar jak xudi sanoəati korkardaʙurojanda şumorişi raʙocihoji kornok az 8,5 miljon nafare ki dar soli 1928-um ʙud, dar soli 1932-jum to 5,5 miljon nafar furomadast, amo az ruji dastahoji federatsijaji amerikoniji mihnat, şumorişi ʙekorho dar SASŞ dar tamomi sanoəat ʙa oxiri soli 1932-jum to 11 miljon nafar rasidagi meʙoşad. Dar Anglija miqdori ʙekorho, az ruji dastahoji hisovoti rasmi, az 1 miljonu 290 hazor nafare ki dar soli 1928-um ʙud dar soli 1932-jum to 2 miljonu 800 hazor nafar rasidagi hast.

Dar Germonija, az ruji dastahoji rasmi, miqdori ʙekorho az 1,375 hazori dar soli 1928-um ʙudagi, dar soli 1932-jum to 5,5 miljon nafar zijod şudagi hast. Xudi hamin xel surat dar tamomi mamlakathoji kapitalisti dida meşavad, dar in ço hisovoti rasmi, cun qoəida, az xususi ʙekorho dastaju daləlhoro kam karda nişon medihad, ki miqdori onho dar mamlakathoji kapitalisti az 35 to 40 miljon nafar meʙoşad.

Hama vaqt furovarda şudani haqi kori raʙociho guzaronda şuda istodast. Az ruji dastahoji rasmi, furovarda şudani haqi kori mijonaji harmaha nazar ʙa daraçaji soli 1928-um ʙa 35 parason rasidagi hast, dar Anglija dar xudi hamun mulçar—ʙa 15 parason va dar Germonija hato ʙa 50 parason rasidagi hast. Az ruji hisovhoji federatsijaji amerikoniji mihnat, haqi kori raʙocihoji amerikoni ʙa naticaji furovarda şudani haqi kor dar soli 1930-31-um az dast dodagi az 35 miljard dulor zijodtar ʙudast.

Fondhoji ʙe hamun ham xurdi straxovaniji raʙocihoji Anglija, Germonija xelo kam karda şudagi hastand. Dar SASŞ va dar Fransija jagon şakli straxovanija karda şudani ʙekorho heç jak mavçud nest va jo qariv dida nameşavad va az ʙoloji hamin şuda, xususan dar SASŞ, şumorişi raʙocihoji ʙe xonumon va ʙacahoji ʙe nigohu-ʙin xelo zijod şuda istodast.

Dar mamlakathoji kapitalisti ahvoli əomaji dehqonho ham az in naqztar nest, ki dar on ço krizisi xoçagijiqişloqi xoçagiji dehqoniro reşeş qati kanda lad dodaju miljonho dehqonho va fermerhoji xonasalot şudagiro havoraji çihon karda istodast.

Çaməʙasthoji pançsola dar cor sol dar ʙovati ʙehtar karda şudani ahvoli materjoliji mihnatkaşhoji SSSR hamin xeland.

6.

Çaməʙasthoji pançsola dar cor sol dar ʙovati molcaloniji moʙajni şahru qişloq.

Aknun ʙa masəalaji çaməʙasthoji pançsola dar cor sol dar ʙovati molcaloniji moʙajni şahru qişloq doştagi meguzarem.

Xelo zijod şudani produksijaji sanoəat, xoçagiji qişloqi ci dar sanoəat va ci dar xoçagiji qişloq zijod şudani zijodtihoj mol, va dar oxir, zijod şudani masrifoti raʙociho va dehqonho hamaji in moʙajni şahru qişloq molcaloniro zindaju vaseə nakunonda natavonist va haqiqatan kunond.

Ba mijoni şahru qişloq əaloqaji korkardaʙurori mavçud ʙudan şakli asosiji əaloqa meʙoşad. Amo ʙas jak əaloqaji korkardaʙurori ʙasandagi namekunad. Baroji in ki əaloqaji moʙajni şahru qişloq ʙaquvatu kanda nameşudagi gardad, ʙa on əaloqaji moliro qati kardan darkorast inro ʙas ʙa vositaji taraqi doda şudani savdoji şuroji ʙa dast darovardan mumkinast.

Savdoji şurojiro ʙa vositaji ʙas jagon sarcaşma masalan ʙa vositaj koperatsija taraqi dodan mumkinast gufta fikr kardan nodurust meşavad. Baroji savdoji şurojiro taraqi dodan hamaji sarcaşmahoro munfəat ʙurdan zarurast jaəne: ham toru-seti koperativi, a ham toru seti savdojiji gosudarstvogi va ham savdoji kolkoziro munfiəat ʙurdan zarur meʙoşad.

Baəze rafiqno, savdoji şurojiro taraqi dodan, xususan savdoji kolxoziro taraqi dodan ʙa davri avali nep ʙoz gaştan meʙoşad, gufta fikr mekunand.

In ʙutun notuqri hast.

Ba mijoni savdoji şuroji, ʙa on çumla savdoji kolxozi va savdoji davri avali nep tafriqaji reşagije mavçud hast.

Dar davri avali nep mo zinda şudani kapitalizmro rah medodem. molcaloniji xususiro rah medodem. «koru harakati» savdogarhoji xususi kapitalistho va spekuljanthoro rah medodem.

In kamu ʙeş savdoju-sodiqi ozode ʙud, ki ʙas ʙo ruli ço ʙa ço kunandagiji gosudarstvo had monda şudagi ʙud. Dar on vaqt sektori xususiji kapitalisti dar molçaloniji mamlakat xelo çoji kalonro megirift. Man hole az on ʙovat gap nazada istodim, ki dar on vaqt ʙa mo hozirangi ʙorin, jagon sanoəati taraqi kardagi kolxoz va sovxoze naʙud, ki onho az ruji pilon kor karda ʙa içozati gosudarstvo rezevhoji kaloni produkthoji xoçagijiqişloqi va cizhoji şahriro medoda ʙoşand.

Mo alhol ham ʙa hamin xel ahvol hastem guftan mumkinast mi? Alvata ki inro guftan mumkin nest.

Avalan inki, savdoji şurojiro ʙo savdoji davri avali nep, ki garcande onro gosudarstvo ço ʙa ço mekard, ʙa ʙoloji jak taxta mondan mumkin nest. Agar savdoji davri avali nep ʙa harakat daromadani kapitalizm va kor guzarondani sektori xususiji kapitalistiro rah medod amo savdoji şuroji harduji haminhoro heç jak rah namedihad.

Savdoji şuroji cist?

Savdoji şuroji savdoje hast, ki ʙe kapitalisthoji xurdu kalon meguzarad, savdoje hast, ki ʙe spekuljanthoji xurdu kalon guzaronda meşavad. In nusqaji maxsusi savdoje hast ki onro to alhol taarix namedonist va onro fagat mo, ʙolşivikho, dar şarojati taraqijoti şuroji ʙa əamal ʙurovarda istodem.

Dujuman in ki, mo alhol sohivi sanoəati taraqi joftaji gosudarstvogi va sistemaji kolxozho va sovxozho hastem, ki onho ʙaroji taraqi doda şudani savdoji şuroji gosudarstvoro ʙo rezevhoji kaloni molhoji xoçagijiqişloqi va sanoəati ihtijoç mekunand. Dar şarojathoji davri avali nep in ahvol mavçud naʙud va mavçud şuda nametavonist.

Sejuman in ki, mo hamtur ahvolro ʙa dast darovardem, ki dar davri oxirin az molcaloni savdogarhoji xususi hanotho va mijonaravhoji harrangaro ʙutun zada ʙurovardem.

(Davomaş ʙa varaqi 4)

Çaməʙasthoji pançsolaji jakum.

maəruzaji r. stalin dar plenumi jakçojaji sk va skk vkp(ʙ) 7 janvari 1933.

(Davomi varaqi 3).

Alvata, in onro rad namekunad, ki ʙoz dar molcaloni az ruji qonuni atavizm savdogarhoji xususi, spekuljantho pajdo şuda, ʙaroji in, majdoni ʙaşon zijoda qulaj ʙudagi, va mahz savdoji koxoziro munfiəat ʙurda metavonand. Az in ham zijodtar, xudi kolxozciho gohho ʙa spekuljatsija daromadani [şuda memonand, ki in, alvata nomi onhoro ʙa neki nameʙurorad.

Amo ʙa muqoʙili in voqiəahoji nosihat ʙa moho qonuni ʙa nazdiki hukumati şuroji ʙurovardagi mavçudast, ki on az xususi corahoji spekuljatsijaro ʙarham zadan va spekuljanthoro çazo dodan ʙurovarda şudagi meʙoşad.

Şumoho medoneton, alvata, ki qonuni mazkur mulojimiji maxsuse nadorad. Şumoho mefahmeton, alvata, ki in xel qonun dar şarojathoji davri avali nep mavçud naʙud va mavçud şuda nametovonist.

Şumo dida istodeton, ki ʙaədi hamaji hamin az xususi ʙa savdoju-sotiqi davri avali nep ʙozgaştan gap zadan—dar ekonomikaji şurojiji mo heç gapro nafahmidan meʙoşad.

Ba mo megujand, ki savdoju sotiqro agar cande on hato savdoji şuroji ʙoşad ham, ʙe xoçagiji sihati puli va valjutaji sihat taraqi dodan mumkin nest va darkorast, ki peş az hama xoçagiji puli valjutaji şurojiji gujo jagon qimatʙahoji nadoştagiji moro tavovat karda şavad.

Ba mo ekonomisthoji mamlakathoji kapitalisti hamin xel megujand. Man fikr mekunam, ki in ekonomisthoji muhtaram az une ki arxijepiskop. Kenterʙerijski ʙa fahmi propagandaji muqoʙilidini meravad, ekonomijaji sijosiro az on ʙisjortar namefahmand. Valjutaji şurojiji mo jagon qimatʙahoji nadorad gufta tasdiq namudanu ci tur mumkinast? Magar in dalel nest, ki mo ʙa hamin valjuta Magnitostroj, Dneprostroj, Kuznetskstroj, zavudhoji traktorsoziji Stalingrodu Xarkov, zavudhoji avtomoʙilʙuroriji Gorkiju Maskov, sadho hazor kolxozho va hazorho sovxozhoro soxtem? Boz in çanovho, hamaji in korxonaho az materjolhoji haqiqiji qimatʙahojiji muəajan doştagi ne ʙalke az kahu loj soxta şudagi hastand gufta fikr karda istodagin?

Agar ʙozorçoji notaşkilonaji ʙas ahmijati itoəatkunandagi doştagiro ʙa nazar nagirifta, ʙalke ʙozorçoji taşkilonaji d a r m o l c a l o n i j i mamlakat ahmijati haļku nanda doştagiro ʙa nazar girem, quvatdoriji valjutaji şuroji ʙo ci ihtijoç şuda istodast?.

Alvata, na faqat ʙo zapasi tiloji ihtijoç meşavad. Quvatdoriji valjutaji şuroji peş az hama ʙo miqdori kaloni molhoji gosudarstvo ihtijoç meşavad, ki on molho dar molcaloni narxhoji durust qati sar doda meşavand. Az ekonomistho ki munkir şuda metavonista ʙoşad, ki in xel ihtijoçiji faqat dar SSSR mavçud ʙudagi, quvatdor ʙudani valjutaro az har ci tur zapasi tiloji dida zijodtar ihtijoç menamojad?

Ekonomisthoji mamlakathoji kapitalisti jagon ruz mefahmida ʙoşand mi, ki onho ʙo teorijaji zapasi tiloji cun ihtijoçiji jagonaji quvatdor ʙudani valjuta ʙutunan alqir qaltidagi hastand?

Bo masəalahoje ki taraqi doda şudani savdoji şuroji qati əaloqamand meʙoşand, ahvol hamin xelast.

Mo ʙa natiçaji pançsolaro guzarondan dar ʙovati taraqi doda şudani savdoji şuroji ciro ʙa dast darovardem?

Dar çaməʙasti pançsola mo inhoro meʙinem:

a) produksijaji sanoəati savuk zijod şuda, nazar ʙa soli 1928-um to 187 parason ʙaland şudagi hast;

ʙ) molcaloniji cakanaji koperativiju-gosudarstvogi zijod şuda, ʙa narxhoji soli 1932-jum ʙa 396 miljard sum rasid, jaəne nazar ʙa soli 1928-um mavlaqi moliji savdoji cakana to 175 parason zijod şudagi hast;

v) toru-seti savdojiji gosudarstvogiju koperativi nazar ʙa soli 1928-um ʙ a m a v l a q i 158 hazor dukonu magazin zijod şudagi meʙoşad;

g) taraqi joftani savdoji kolxozi va tajorkunihoji xoçagijiqişloqiji taşkilothoji çudogonaji gosudarstvogi va koperativi to rafta zijod şuda istodin.

Dalelho hamin xeland.

Ahvoli molcaloni dar duruni mamlakathoji *kapitalisti* ʙutun surati digare dorad ki dar on ço krizis hamtur ahvolero ʙunjod kard, ki savdoju sotiq xelo kam şudagi hast, korxonaho ʙa ravişi əomavi mahkam şudagijand, savdogarhoji majdaju miljona xarovu xonasalot şudagi hastand, firmahoji kaloni savdogari şikastagijand, dar korxonahoji savdogari molho zam şuda xov raftin va ʙa hamin ʙarovaro qovilijati xaridkuniji əomaji mihnatkaşho qaltidani xudro davom karda istodast

Çaməʙasthoji pançsola dar cor sol dar ʙovati taraqijoti molcaloni hamin xel meʙoşand.

7.

Çaməʙasthoji pançsola dar cor sol dar ʙovati ʙo ʙoqimondahoji sinfhoji duşman gůştin giriftan.

Dar çaməʙasti dar ʙovati sanoəat, xoçagiji qişloq va savdoju-sotiq içro şudani pançsola mo dar tamomi hisahoji xoçagiji xalqi prinsipi sotsializmro mustahkam karda, az on ço elementhoji kapitalistiro zada haj kardem.

In dar ʙovati elementhoji kapitalisti ʙojad ʙa ci ahvol meovard va dar haqiqat ʙa ci ahvol ovard?

In ʙa on ahvole ovard, ki ʙoqimondahoji oxirini sinfhoji murda istodagi az oşijonaşon zada ʙurovarda şudand: sanoəatciho va dumravhoşon, savdogarho va laʙajgujhoşon peştarangi dvorjanho va popho, kulokho va kulokparastho, peştarangi afitserhoji safed va urjadnikho, peştarangi paliseskaho va zandormaho, har xel intiligenthoji ʙurzuaziji maromi şovinisti doştagi va tamomi digar elementhoji zidişuroji.

Az aşijonaşon zada ʙurovarda şudaju dar tamomi SSSR titu—pahm gaşta in peştarangi odamho dar zavudho, faʙrikhoji mo, dar idoraho, taşkilothoji savdoju-sotiq korxonahoji transporti rahiohaniju ovi va ʙeştarin dar kolxozho va sovxozhoji mo çoj giriftand.

Çoj giriftaju niqovi „raʙociho“ va „dehqonhoro“ puşida, onho dar on ço pinhon şudand va ʙaəzehoşon hato dar partija sar darovardand.

Onho dar on ço ʙo ci omadagijand?

Alvata, ʙo hisi hukumati şurojiro didaju suxta natavonistan, ʙo hisi ʙa şaklhoji navi xoçagi, hajot va madanijat duşmani qatol ʙudan omadagi hastand. In çanovho holekaj quvat nadorand, ki ʙa muqoʙili hukumati şuroji tupa-tuqri hamlaovari kunand.

Onho va sinfhoşon holekaj candin ʙorho in xel hamlaovariho karda ʙudand, amo şikast dodaju parokanda karda şuda ʙudand Az hamin saʙaʙ kori jagonaje ki onho karda metavonand,—in ʙa raʙociho va kolxozciho, hukumati şuroji, partija zararu zijon rasondan meʙoşad. Va onho, to tavonand, mitaji tahi ʙujro ʙorin əamal karda, zijon rasonda istodin. Amʙorhoro olov sar doda istodin, moşinhoro şikasta istodin, saʙotazro taşkil doda istodin; Dar kolxozho va sovxozho zararʙijorandagiro taşkil doda istodin, dar hamin ço ʙaəzeji onho, ki dar şumorişaşon ʙaəze parofesorho ham hastand, dar kuşişi zararʙijorandagiji xud to hamun daraçaje merasand, ki dar kolxozho va sovxozho ʙa hajvonot dardi cuma va zaxmi siʙiriro ʙuj meguzaronand, savavciji ʙa mijoni əaspho pahm şudani kasaliji meningit meşavand va digaru digar.

Amo masəalaji asosi dar in nest. Masəalaji asosiji „əamaloti“ in peştarangi odamho əivorat az onast, ki onho duzdo-duzdiji ə o m a v i, d u z d i d a ş u d a n i c i z u ajnosi gosudarstvogiju koperativi va cizhoji kolxoziro taşkil doda istodin. Dar faʙrikho va zavudhoji mo duzdiju haʙaduzdi kardan, ʙorhoji rahiohaniro duzdidan, dar amʙorhoji korxonahoji savdoju-sotiq duzdiju haʙaduzdi kardan va xususan dar sovxozho va kolxozho duzdiju haʙaduzdi kardan şakli asosiji „əamaloti“ in peştarangi odamho hamin xel meʙoşad. Onho gujo ʙo hisi sinfeşon ʙuj meʙarand, ki asosi hukumati şuroji cizu ajnosi çaməijati hast va ʙaroji ʙa hukumati şuroji zijon rasondan mahz hamin asosro lad dodan darkorast va onho haqiqatan kuşiş karda istodin, ki ʙa vositaji duzdiju haʙaduzdiji əomaviro taşkil dodan cizu ajnosdoriji çaməijatiro lad dihand.

Baroji haʙaduzdihoro taşkil dodan onho əodatu xislathoji ʙoqimondaji milkdoriji xususiji kolxozcihoji dinangi jakakor alhol cilenikolxoz ʙudagiro munfiəat ʙurda istodin. Şumoho cun marksistho ʙojad doneton, ki huşu fahmi odamho dar taraqijoti xud az ahvoli haqiqiji onho əoqiv memonad. Kolxozciho dar ʙovati ahvolaşon holekaj jakakor naʙuda, kolektivci hastand, amo huşu fahmi onho ʙa hozireş hanuz kuhna ʙa maromi milkdoriji xususi meʙoşad. Va mana peştarangi odamhoji az safi sinfhoji eksplotatsijakunanda ʙuromadagi ʙaroji duzdida şudani cizu-ajnosi çaməijatiro taşkil dodan va hamin qati asosi davroni şurojimilku cizdoriji çaməijati o lad dodan əodathoji milkdoriji xususiji kolxozcihoro munfiəat ʙurda istodin.

Bisjor rafiqhoji mo, maənoju ahmijati dalelhoji ʙa surati əomavi duzdida şudani cizu ajnoshoro nafahmida, ʙa in xel voqiəa nazari ʙepisandi mekunand. Onho, kurho ʙorin, „dar in ço heç gapi nazargir nest“ gufta xijol karda, az peşi in dalelho hamtur meguzarand Amo onho, in rafiqho, qalati cuqure karda istodin. Monandi one ki asosi kapitalizm-milkdoriji xususi hast, asosi davroni mo milkdoriji çaməijati meʙoşad. Agar kapitalistho milkdoriji xususiro xos va dast rasonda nameşudagi eəlon namuda, dar zamoni xud mustahkam gaştani davroni kapitalistiro ʙa dast darovarda ʙoşand, mo, komunistho, xususan ʙojad ʙaroji şaklhoji sotsialistiji xoçagiro dar tamomi navəhoji proizvodstvo va savdoju-sotiq mustahkam namudan milkdoriji çaməijatiro xosu dast rasonda nameşudagi eəlon namojem.

Duzdida şudani cizu ajnosi çaməijatiro rah dodan-on xoh cizu ajnosi çaməijati va xoh cizu ajnosi koperativiju kolxozi ʙoşad,-va az peşi in xel ʙadkorihoji kontorrevoljutsijagi hamtur guzaştan-ʙa lad doda şudani davroni şurojije ki ʙa milkdoriji çaməijati cun ʙazaji xud takja mekunad, jordam rasondan meʙoşad. Mana muvofiqi hamin hukumati şurojiji mo ʙa nazdiki az xususi nigahʙoniji milkdoriji çaməijati qonun ʙurovard.

In qonun dar momenti hozira asosi qonundoriji inqiloʙi meʙoşad. Va voçiviji onro na ravişi çiditarin ʙa zindugoni guzarondan vazifaji avaltarini har jak komunist, har jak raʙoci va kolxozci meʙoşad.

Megujand, ki qonundoriji inqiloʙiji zamoni mo az qonundoriji inqiloʙiji davri avali nep heç jak farq nadorad va qonundoriji inqiloʙiji zamoni mo ʙa qonundoriji inqiloʙiji davri avalini nep ʙozgaştan hast. In ʙutun notuqri hast. Qonundoriji inqiloʙiji davri avalini nep ʙo teqi xud ʙeştarin ʙa muqoʙili raftorhoji az had ʙeruni komunizmi çangin, ʙa muqoʙili konfiskatsijakuniho va soluqhoji „ʙe qonun ʙudagi“ ʙurovarda şudagi ʙud On ʙa xuçajini xususi va ʙa kapitalist hamtur ahvolro ihtijoç mekard, ki cizu ajnosaşon nigahʙoni namuda şavad va onho ʙojad qonunhoji şurojiro ʙa ravişi çiditarin nigoh dorand. Dar zamoni mo ahvoli qonundoriji inqiloʙi ʙutun digar xelast. Qonundoriji inqiloʙiji zamoni mo ʙo teqi xud ʙa muqoʙili duzdho, zararʙijorandaho, ʙa muqoʙili ajqoqho, haʙaduzdhoji cizu ajnosi çaməijati ʙurovarda şudagi hast. Qamxuriji asosiji qonunijati inqiloʙi dar zamoni mo əivorat az digar gap naʙuda, əivorat az onast, ki cizu ajnosi çaməijati nigahʙoni karda meşavad.

Mana az hamin savav ʙaroji nigahʙoniji cizu ajnosi çaməijati guştin giriftan, in guştinro ʙo hamaji coraho va vositahoji qonunhoji hukumati şuroji ʙa ruxsati mo medodagi ʙurdan, jake az vazifahoji asosiji partija meʙoşad.

Baroji ʙoqimondahoji oxirini sinfhoji murda istodagiro tamoman gardgard kardan va najranghoji duzdiji onhoro şikast dodan, ʙa mo alhol diktaturaji zuru quvatdori proletarjat darkor meʙoşad.

Baəze rafiqho tezisi ʙarham xurdani sinfho, ʙunjod gaştani çaməijati ʙesinf va murda raftani gosudarstvoro hamin xel fahmidin, ki gujo ʙa lavandiju ʙa man ci guji tarafdori karda meşuda ʙoşad va teurijaji konturrevoljutsijagiji xomuş şudani guştini sinfi va sust şudani hukumatdoriji gosudarstvogi durust donista meşuda ʙoşad. Hoçati guftan nest, ki in xel odamho ʙo partijaji mo heç jak asosi umumi doşta nametavonand. In pererozdenciho gumroho va jo durujaho meʙoşand, ki onhoro az partija zada haj kardan darkorast. Barham xurdani sinfho ʙa vositaji xomuş şudani guştini sinfi ne ʙalke ʙa vositaji zur karda şudani on ʙa dast darovarda meşavad. Murda raftani gosudarstvo ʙa vositaji sust şudani hukumatdoriji gosudarstvogi naomada, ʙalke ʙa vositaji mukamal zur

(Davomaş dar varaqi 5).

Azbovati dar qişloq kor guzarondan.

Reçi rafiq STALIN dar plenumi jakçojaji SK va SKK VKP(в) 11-umi janvari soli 1933.

azi Şamoli xudaş haraka karda istoast, ki kolxoz borin xoçagi taşkil oda, onhoro baroji taşkilothoji pinonji xud cun taşkiloti rujrosti paah mekardagi munfiəat barad.

Hamcunin maəlumast, ki elementoji zidişuroji dar jak qator rajonho-ki dar on ço onho hanuz foşu ru-mor karda şudagi nestand, çazandi qati dar kolxozho daromada todin va hato baroji dor duruni olxozho ba maqsadi kori kontorreoljutsijagiji xud oşijon bunjod karan, kolxozhoro taərif karda istodin. lamcunin maəlumast, ki jak qismi lementhoji zidişuroji alhol ba kolozho tarafdor şuda istodast, amo a şarte ki dar kolxozho komunist-o naboşand. „Kolxozhoji be komunist" uftagi şuəorro alhol elementhoji dişuroji ba mijoni xud burovarda todin. Az in buromad, ki gap na qat dar xudi kolxozho, cun şakli sialistiji taşkilot budast, amo, peş z hama, dar onast, ki dar in şakl ci el mazmun andoxta meşavad-gap eş az hama dar onast, ki ba sardoji kolxoz ki istodast va ba in ki hbari mekunad.

Az nuqtaji nazari leninizm kolxozho, va in şurohoji cun şakli taşkilot girifta şudagi jaroq va faqat jaroq meboşand. In jaroqro dar şarojathoji muəajan ba muqobili inqilob coq kardan mumkinast.

Onro ba muqobili kontorrevoljutsija coq kardan mumkinast. On ba sinfi raboci va ba dehqonho xizmat karda metavonad. On dar şarojathoji muəajan ba duşmanhoji sinfi raboci va dehqonho xizmat karda metavonad. Hamaji gap dar onast, ki in jaroq dar dasti ki hast, va ba muqobili ki on coq karda meşavad.

Inro duşmanhoji rabociho va dehqonho bo hisijoti sinfeşon fahmida girifta istodin.

Inro, afsuz ki hanuz baəze komunisthomo nafamida istodin. Va mahz az savave ki baəze komunisthomo in cizi əodiro nafahmidin—mahz az hamin savav mo alhol hamtor suratero mebinem, ki dar jak qator kolxozho ba korho elementhoji zidişurojiji naqz niqov puşidagi kaloni karda, dar onço zararbijorandagi va sabotaz taşkil doda istodin.

4.

Savavi corumi norasogihoji kori ar qişloq meguzarondagimo əivorat onast, ki jak qator rafiqhoji dar oju mahalaho doştagimo fronti bo ulokho guştin giriftanro az nav soxnatavonistin, nafahmidin, ki suro-i duşmani sinfi dar vaqti oxirin tair şudagi hast, hamcunin dar qişloq ktikaji duşmani sinfi taqir şudagi eboşad va muvofiqi hamin, baroji uvofiqijatro ba dast darovardan takkaji xudro taqir kardan darkorast. uşman ahvoloti taqir şudagiro fahnd, quvatu zurovariji davroni navi islogro fahmid va, haminro fahmida, udro az nav soxt, taktikaji xudro qir kard-az tupa-tuqri ba muqobili olxozho hamlaovari kardan ba mitataki bujro borin kor kardan guşt.

Amo moho inro nafahmidem, ba hvoloti nav nazar nakardem va kofni duşmanro dar un çoji, ki u hoekaj nest, davom karda istodem, ktikaji kuhnaji bo kulokho guştini o d i b u r d a n r o d a v o m amuda istodem, amo taktikaji azkur kajho boz kuhna şudagi meoşad.

Duşmani sinfiro az kolxoz berun ekovand, onro ba şakli odamhoje ekovand, ki onho aftusimoni hajoni daranda doşta boşand, dandonoşon kalon boşad, gardanaşon qasp oşad va dar dastaşon kaltak boşad. Kulokero mekovand, ki mo hamun elaşro az plakatho medonem. Amo n xel kulokho kajho boz ba ruji ast mavçud nestand. Kulokho va ulok parasthoji hozira, elementhoji idişurojiji hoziraji dar qişloq budai-in beştarin odamhoji „xomuş" muçmoruqak" va qarivast, ki „xos" meboşand. Onhoro az kolxoz dur afta koftan darkor nest, onho dar xuli koixoz şiştin va dar on ço ba vazifaji kladovşik, zavxoz, hisovci, sartotiv va digaru digaraş kor mekuand.

Onho aslo „nest bod kolxozho" nameguJand. Onho ba kolxozho „tarafdor" hastand. Amo onbo dar kolxoz hamin xel kori sabotazkuni va zararbijorandagi meguzaronand, ki kolxozho az dasti onho sihat namemonand. Onho aslo „nest bod qalatajor kuni" nameguJand. Onho ba qalatajorkoni „tarafdor" meboşand. Onho „faqat" b a x u ş o m a d g u j i medarojand talav m e k u n a n d, ki kolxoz baroji hajvonotparvari ba miqdori az darkoreş dida se barovar zijod budagi fund taşkil dihad, kolxoz ba miqdori az darkoreş dida se barovar zijod budagi fundi ştraxavoj taşkil dihad, kolxoz ba avqoti çamoəati ruze ba har jak korkun az 6 to 10 qadoq non dihad va digaru digar.

Fahmida meşavad, ki baədi in xel „fundho" va ba avqoti çaməijati dodan, baədi in xel xuşomadgujiji najrangdor, quvati xoçagiji kolxoz bojad lad xurad va baroji qalatajorkuni çoj namemonad.

Baroji in xel duşmani çaltu-colokro az nazar gum nakardan va ba demogugija naqaltidan, sohivi huşjoriji inqilobi budan darkorast, sohivi qovilijate budan darkorast, ki niqovro az ruji duşman kanem va ruji haqiqiji kontorrevoljutsijagiji onro ba kolxozciho nişon dihem.

Amo ba moho dar qişloq komunisthoji sohivi hamin sifatho budagi bisjorand mi? Komunistho bisjor vaqtho na faqat in xel duşmanhoji sinfiro foş namekunand, amo ba capageş, xudhoşon ba demagugijaji najrangdori onho meqaltand va dar puşti onho dum şuda meravand.

Duşmani sinfi va niqovi navi onro nadida, va hilahoji firevgariji onro foş karda natavonista baəze rafiqhomo bisjor vaqtho xudro cunon tasale medihand, ki dar əolam kulokho holekaj mavçud nestand; elementhoji zidişuroji dar qişloq dar naticaji sijosati cun sinf nest karda şudani kulokho holekaj barham zada şudagi hastand va az hamin savav,-bo içro namuda şudani kolxozhoji „xolis" muroso karda mumkin hast, ki on kolxozhoji „xolis" na bolşiviki hastand va na zidişuroji amo xudhoşon, hamtor guftan ba, bo tartivi xud az xud, lozim meşavand, ki ba tarafi hukumati şuroji guzarand.

Amo in, rafiqho, qalati cuqure meboşad. „Kulokho toru-mor karda şudagijand, amo onho hole butun şikast doda şudagi nestand. Xususan in ki, agar komunistho karaxtiju bexavari karda, kulokho xudaşon ba tartivi taraqijoti xud ba duruni gur meravand gufta ujla kunand, kulokho hole boreho butun şikast doda nameşavand. Masəalaji kolxozhoji „xolis" boşad, az onho dar taviəijot heç jak mavçud nest va şuda nametavonad.

Kolxozhoji „xolis" -in movoti odamhoje hast, ki ba onho baroji heç cizro nadidan caşm doda şudagi meboşad. Dar vaqti dar mamlakati şurojiji mo in xel guştini tezu-tundi sinfi mavçud budan, baroji kolxozhoji „xolis" holekaj çoje namemonad. Dar in xel ahvolot kolxozho *jo* bulşiviki va *jo* zidişuroji buda metavonand. Va agar mo dar kolxozho rahbari nakunem, in əajon mekunad, ki ba onho elementhoji zidişuroji rahbari karda istodin. Dar in jagon şubhaje şuda nametavonad.

5.

Dar oxir baz jak savavi norasogihoji kori dar qişloq meguzarondagimoro nişon mediham. On, in savav, əivorat az onast, ki ba rolu çuvovgarije ki komunistho dar kori bunjodijati kolxozi dorand, durustak baho name dihand, ba rulu çuvovgarije, ki komunistho dar kori qalatajorkuni do rand, durustak baho namedihan. Az bovati qinihoji qalatajorkuni gap zada, komunistho muqarari çuvovgariro ba boloji dehqonho partofata, dar hameş əajv az dehqonho hast meguJand.

Amo in butun notoqri hast va, əaniq, noəadl meboşad. Dehqonho dar in ço savavci nestand. Agar az bovati çuvovgar va əajvdor budan gap mezada boşem, çuvovgari butunu puro-pur ba boloji komunistho meqaltad va dar in ço ba hameş faqat mo, komunistho, əajvdor meboşem.

Dar çihon monandi hukumati şuroji mo in xel hukumatdoriji zurovar va ovrodor nest va naguzaştast. Dar çihon monandi partijaji komunistiji mo in xel partijaji zurovaru ovrujdor nest va naguzaştast. Heç kas ba moho lad namerasonad va lad rasonda nametavonad, ki kori kolxozhoro muvofiqi talavi intereshoji gosudarstvo girifta barem. Va, agare ki mo jak xel vaqtho kori kolxozhoro muvofiqi talavi leninizm burda natavonista istoda boşem, agare ki mo bisjor vaqtho dar bovati qalatajorkuni jak qator xatohoji daqalu guzaroji nameşudagiro rah doda istoda boşem, dar in mo va faqat mo əajvdor hastem.

Mo dar on əajvdor hastem, ki tarafhoji badi qala qati savdo kardani kolxozhoro az nazar gum kardem va jak qator xatohoji daqaltarinro rah dodem. *Mo* dar on əajvdor hastem, ki jak qator taşkilothoji mo az kolxozho kanda şudin, ba garanxova qaltidin va ba girdovi meşu—meruguji giriftor şudagi hastand. *Mo* dar on əajvdor hastem jak qator rafiqhomo hole ham kolxozhoro cun şakli taşkiloti əomavi barzijod baho doda, namefahmand, ki gap un qadar dar xudi şakl nabuda, balke dar onast, ki rahbariji kolxozhoro ba xud girem va az rahbariji kolxozho elementhoji zidişurojiro zada burorem. *Mo* dar on əajvdor hastem, ki ahvoloti navro nadinem va taktikaji navi duşmani sinfiji mitaji tahi bujro borin kor karda istodagiro ba xud fahmida nagiriftem. Savol mebijojad, ki dar in ço dehqonho ci əajvdorand?

Man grupahoji butuni kolxozhoro medonam, ki onho taraqi joftaju peşrav şuda istodin suporişhoji gosudarstvoro ba sarvaqtaş sarpur karda istodin, man hamcunin in xel kolxozhojero medonam, ki onho kolxozhoji bolangi qati hamsoja buda, agar cande jak xel hosilot va jak xel şarojathoji obJektivi doşta boşand ham, ki paçmurdaju vajron şuda istodin.

Savavaş dar cist? Savavaş dar onast, ki ba grupaji jakumi kolxozho komunisthoji rostangi rahbari mekunand va ba grupaji dujumaşon telpakho rahbari mekunand, onho agar cande dar kisahoşon partbelat doşta boşand ham, ki telpak hastand.

Savol mebijojad, ki dar in ço dehqonho ci əajvdorand?

Naticaji ba rulu çuvovgariji komunistho durustak baho nadodan onast, ki bisjor vaqtho savavi norasogihoji kori moro dar qişloq dar çoje, ki koftan darkorast, namekovand va norasogiho az hamin savav bartaraf karda naşuda memonand.

Savavi qinihoji qalatajorkuniro dar dehqonho ne, balke dar xudi mo, dar safhoji xudamo koftan darkorast.

Cun, ki *mo* ba boloji hukumatdori istodem, *mo* sohivi vositahoji gosudarstvo hastem, *mo* baroji ba kolxozho rahbari karda çeq zada şudagi hastem va *mo* bojad baroji kori dar qişloq guzaronda meşudagi tamomi çuvovgariro bardorem.

Savavhoji asosije, ki norasogihoji kori dar qişloq meguzarondagimoro muəajan kardand, hamin xel meboşand.

Fikr kardan mumkinast, ki man tamomi kori mo dar qişloq bas az norasogiho əivoratast gufta, surati xelo badero nişon doda boşam. Amo in, alvata, notoqri hast. Dar haqiqat kori mo dar qişloq barovari in norasogiho jak qator muvafaqijathoji çiditarinu halkunanda dorad.

Amo man halekaj ba sari reçam gufta budam, ki muvofaqijathoji moro nison dodan ba vazifaji man namedarojad va man faqat az xususi norasogihoji kori dar qişloq meguzarondagimo gap zadam.

In norasogihoro toqri kardan mumkinast mi? Hov, əaniq, mumkinast. Mo onhoro dar vaqti nazdiktarin toqri mekunem mi? Hov, əaniq, toqri mekunem. Dar in jagon şubhaje şuda nametavonand.

Man fikr mekunam, ki şuəbahoji sijosiji MTSho va sovxozho jake az un vositahoji halkunandaje meboşand, ki bo madadi onho in norasogihoro dar molçari rafta-rasidagi kotohtarin bartaraf kardan mumkin meşavad. (*Qarsakzanihoji bazavri vaqti bisjore xomuş naşudagi*).

---

tajor karda burovurda şudani komandirhoji mudofiəaji zidi havoji.

Ba nazdiki komadirhoji sostavi xurdi Mudofiəaji zidi havoji Oso-aviljoximi Toşkand tajor karda burovurda şudand.

In kurshoro ştoai mudofaəaji zidihavoji va gorsovet ba tariqi udarnikona guzarondagi hastand Qinihoje ki kam na bud, ba rafti taəlim bartara karda şudand.

Dar naticaji xud harakatkuniji sostavi Şunavandahoji, kurs, programaji kursho mukamal içro karda şud. Komisijaji imtihongiri agarci suporişhoji qin doda boşad ham, az 150 odam 133 nafaraşro az imtihon guzarond. Baroji naqz taəlim giriftan va naqz az xud karadanaşon ba 30 nafar odam mukofot doda şud.

Taəlimi qatəiji bolşivikiji kursro girifta, kadrhoji navi sostav komandirhoji mudofiəaji zidihavoji kori xudro medonand.

Har jake az şunavandaho, korhoji zidi havojiro jod girifta, medonad kidar çaju mahala korhoji kolon va çuvovgarinok ba peş istodin.

Ba hisovgiriji jacejkahoji OSoaviljoximro guzaronda, kori onhoro dar mahalho zinda kardan har jak fabriku zavodro dar haqiqat ba qaləaji muhfizat—əuhd burojiji mamlakat gardon—ana hamin vazifaje hast, ki onro komandirhoji mudofiəaji havoji bojad içro kunand.

Ozeti rajuni Şahrisavz ʙa girdovi ʙesohivi.

Təƣmin 2 sol meşavad, ki dar Şahrisavz taşkiloti rajOzet taşkil şudagi hast.

Ba in du soli istuqomati xud on az savavi dar ʙajni əomaji vaseəi mihnatkaşho vazifaju maqsadhoji Ozetro ʙa tariqi vaseə fahmondaju muəonedod karda doda natavonistanaş, heç jagon kori əəmali naguzarondast. Hato dastur əamalhoji az tarafi Ozeti markazi roʙi karda şudagi ʙa duruni dela qavat şuda xov raftin, va az ruji on dasturəamolho jagon kori haqiqi guzaronda naşudast.

Cand to jacejka va cand nafar cilen doştani Ozeti Şahrisavz məəlum nest, hisovoti pulhoji viznus va pulhoji lotorejhoji Ozet ʙutunan ʙe darak şudagiho ʙorin.

Agar cande kosivhoji onço xohişi jakçoja şuda jagon korxona ʙa nomi Ozet taşkil kardan doşta ʙoşand ham, ki az tarafi rajOzet in harakati kosivho ʙa əamal guzaronda naşuda istodast. Va incunin ʙa kolxuzi „Bajroqi Mihnat" az tarafi raj Ozet heç rahʙariju jordami əamali karda naşuda istodast.

Qismi aktivhoji onço az kori çaməijati xudro əqiv kaşida ʙa jagon kori on interes nameku nand, ki dar natiça kori Ozeti Şahrisavz ʙa ahvoli ʙad ƣaltida mondagi hast.

Dar vaqti oxirin ʙa kori rajOzet rafiq R. Jaqutielüf təəin şu dagi ʙoşad ham, ki u ʙe jordami aktivhoi kor karderaşro namedonad va ʙa kuço sarf şudanu nestu novud şudan pulhoji Ozetro nadonista garang şuda gaştast.

Ozeti markazi va taşkilothoji partijagiju profsojuzi Şahrisavz lozim ʙudand, ki ʙa sarvaqtaş az in ahvoli rajOzet xaʙardor şuda, vakilhoji xudro firistonda, kori onro harçoniva ʙa rohi durust memordand. Amo in rahʙari az tarafi onho karda naşudast.

Ba nazdi Ozet jak cojxonaji surx mavçud hast. Amo dar in cojxona kori əilmiju madani heç ʙa rah monda şudagi nest, daron jagon to ham kitovu gazet joft namesavad, hato jak çoji kitov va gazetxoni ham nadorad. In ahvol ham az ʙoloji rahʙari nakardani rajOzet meʙoşad.

Zarurast, ki taşkilothoji rajun ʙa tezi korhoji Ozeti Şahrisavz, ro harçoniva sarçida ʙurunmada, dar ʙovati kori Ozetro ʙa rah mondaju revoç dodan va vazifahoji taşkiloti Ozetro cun taşkiloti çaməijatiji ʙajnulmilali fahmonda dodan, gardişi qatəiro ʙa dast darorand.

1-2-3.

Kluʙro ʙa in ahvol mondan heç mumkin nest.

(*Az muxʙiri maxsusi mo*).

Məəlumast, ki dar ʙajni jahudihoji mihnatkaşi şahri Toşkand dar Uqci cand sol ʙoz jak kluʙ mavçud hast.

Az in kluʙ dar solhoji guzaşta jahudihoji mihnatkaşi şahri Toşkand dar ʙovati korhoji əilmiju madaniro taraqi dodan xelo munfiəat ʙurda ʙa xelo peşravihoi sohiv şuda istoda ʙudand.

Dar kluʙ ʙaroji kori har xel ʙurcakho, kruzukho va digaru digaraş alohida alohida xona mavçud ʙud, ki har ruz ʙa in xonahoju ʙurcakho korhoji əamali meguzaştand.

Lekin az ʙoloji susti kardani rajONOji rajuni stalin az jak sol zijodtar hast, ki Sojuzkuz candin xonahoji zaruriji ʙurcaku kruzukho taşkil karda şudagiro ʙa zuri xoli karda vaqtinca gufta giriftagi hast.

Hozir ʙa kluʙ faqat jak to zol mondagi hastu xalos, ki ʙa on zol jagon kori əilmiju madani ʙurdan mumkin nest, ki avalo zoli mazkur cand sol ʙoze remunt karda naşudast, va az tarafi digar asʙovʙoju cizhoji dar kori, jaəne sahna, ciroq, suzokvori har xel kitovu gazetho va digaru digaraş mavçud nest.

Hamcunin az savavi çoju xona naʙudan cizhoji kluʙ ʙa har taraf pahnu preşon şuda, qisman novud ham şudagi hastand.

Mudiri peştaraji kluʙ Şoulüf J. ʙoşad ʙaroji vazifaji xudaşro içro kardan susti karda ʙaroji kori kluʙro ʙa rah mondan ʙa nazdi taşkilothoji markaziju rajuni monda xonahoro giriftan, kluʙro remunt kardan va digaraş faəolona kor nakard, ʙa natiça ruz ʙa ruz kori kluʙ pastraftor şuda omad.

Baroji hamin jak zoli ʙa kluʙ mondagiro remunt kardan az tarafi rajONO 5 hazor sum pul doda şuda ʙoşad ham, ki mudiri kluʙ pulro 2-3 moh ʙekor ʙa kisaji xud girifta gaşt, va to alhol kluʙ remunt naşudagi meʙoşad va az tarafi rajONO dar in ʙovat jagon sançiş va rahʙariji zinda kardaju coraji darkori dida naşudast.

Ba xususi taraqi dodanu vaseə kardani korhoji kluʙ can vaqt peş qarori SIK Uz. SSR ʙuromada ʙud, ki xonahoji az kluʙ sojuzkuz giriftagiro xoli karda doda şavad, gufta lekin qarori mazkurro taşkilothoji rajuni Stalin to ʙa hole içro nakarda istodin.

Mo zarur hisov mekunem, ki rajkum partijaji rajuni Stalin masəalaji tamomi xonahoji kluʙro xoli karda ʙa jahudihoji mihnatkaş dodanro sançida ʙuromada ʙaroji revoç dodani korhoji kluʙi mazkur corahoji darkori ʙinad, cun ki dar ʙajni 400 500 xonavor jahudihoji mihnatkaş rajoni Stalin ƣajri hamin kluʙ digar jagon çoji cihati əilmiju madani taamin mekardagi (cojxonaji-surx, kitovxona, qiroəatxona va digaraş) mavçud nest. Va az tarafi digar mo talav mekunem, ki ʙa odamhoji ʙa sarvaqtaş kluʙro remunt nakarda ʙa hamun ahvoli xarovi ovardagi coraji qatəi dida şavad.

Savavcihoji içro naşudani piloni paxta ʙa çuvovgariji saxt kaşida şavand.

(*Az muxʙiri maxsusi mo*).

Az ruji qaroru direktivhoji partija va hukumati soveti jacejkahoji partijagiji ʙa nazdi zovud, faʙriku korxona va kolxozho ʙudagi ʙojad ʙa kori harruzaji kolxozu zavodu faʙrik rahʙariji zinda karda, harruza qaroru direktivhoji partijaro ʙajni əomaji vaseəi mihnatkaşho ʙa sar vaqtaş məəredod karda dar har jak masəalaji ʙunjodijati sotsialisti fikri əomaji vaseəi rasʙaciho va kolxozcihoro çamə karda kori əamali guzaronand.

Dar ʙaəze rajonhoji Uzʙakiston va incunin dar kolxozhoji jahudigiji partjacejka doştagi in ahvol jaəne muvofiqi qarorhoji SK kor ʙurdan dida nameşavad.

Cunonci: Dar rajoni Qara—Darjo kolxozi jahudigiji „Mihnat" jake az kolxozhoji paxtakori hisov şavad ham, ki lekin az ʙoloji dar in kolxoz ʙa tariqi konkreti rahʙariji taşkilothoji rajoni va xususan rahʙariji jacejkaji partijagiji kolxoz naʙudan va dar ʙajni cilenhoji partijaji kolxoz intizom sust ʙudan, hamin sol kolxoz ʙa jak qator kamʙudiho giriftor şud; garcande ʙaroji ʙartaraf kardani on kamʙudiho şarojat mavçud ʙoşad ham, ki lekin az tarafi, jacejkaji partija az on şarojatho ʙa sar vaqataş fajda naʙurda ʙaroji ʙartaraf kardani in kamʙudiho corahoji əamali dida naşudast.

Kolxoz az sari soli 1932—jum umumi kori xudro ʙa əsosi ʙrigada taqsim karda, ʙoşad ham ki lekin ʙa natiçaji ʙrigaderhoro ʙa kori xud çuvovgar nakardan, korʙajəro naƣz ʙa rah namondan udarnikiju corjakgiriji sotsialistiro naƣz çori nakardan va mihnatro toƣri taşkil nakardan kolxoz ʙa girdovi kamʙudiho mond, ki pravlenijaji on va na jacejkaji partijagiji on ʙaroji ʙartaraf kardani in kamʙudiju norasogiho ʙa sarvaqtaş cora nadidand.

Ba hamin ʙarovaro ʙa vaqti koram copuq va ovdihi ʙa kolxoz az ruji putjofkahoji Stalini kori əamali guzaronda naşudast, dar vaqti copuq candin cilenho az kolxoz əasp xar va digar cizhoji kolxozro duzdida radu ʙadal kardagi hastand, ʙa natiçaji in ʙa kolxoz copuqhoji 2 3 jum mukamal guzaronda naşuda, xususan ʙrigadaji dujumi kolxoz hato copuqi jakumro mukamal guzarondagi nest.

Ƣajri in az tarafi ʙrigadiri dujum hodisahoji ʙa kor naomadan, cilenahoji xudro ʙa ʙozorho ʙaroji savdogari firistondan, hafta hafat kori cilenhoro ʙa ucot nagiriftan, prinsipi «har ki kor ʙisjor kunad—ʙisjor haq megirad, na kunad—namegirad» ro vajron kardan va digaraş dida şudagi hast.

Baroji ʙartaraf kardani in kamʙudiho gazeti „Bajroqi Mihnat» cand karat ʙa sar vaqtaş signol zada ʙoşad ham, ki taşkilothoji rajoni va jacejkaji partija ʙe harakatiji susti karda ʙa sarvaqtaş ʙa muqoʙili şaxshoji ƣajri ʙa kolxoz sar darovarda kori onro vajron karda istodagi gu[...] qatəi naʙurdin.

Ba haminho monand kamʙud[...] incunin dar vaqti paxtaciniju paxta[...]ri ʙoz ham takror şudagi hastand, ʙa vaqti paxtacini az quvathoji m[...]çuda ʙa daraçaji lojqanda muk[...] fojda ʙurda naşudin, ʙa sari za[...]jasli, ʙoƣca avqoti umumi va di[...]raşro naƣz ʙa rah monda az im[...]nijathoji ʙudagi fojda ʙurda naşud[...]

Garcande ʙrigadaji jakum ʙa [...] cand peş raviho sohiv şuda kor[...] copuq, ovdihiro ʙa sar vaqtaş gu[...]ronda ʙoşad ham, ki az ʙoloji az [...]rafi partjacejka va pravlenija rahʙ[...]i lojqanda naʙudan piloni paxta[...]niji xudro faqat ʙa 80 parason [...] kard va ʙrigadadaji dujum faqat 45 parason içro kard, umuman k[...]xoz 63 parasoni piloni solonaji p[...]taro içro kardagi hastu xalos.

Jacejkaji partjagiji kolxoz cun[...] kamʙudiju norasgihoro dida is[...] ham ki ʙaroji ʙartaraf kardani onho [...]gon haraktu ƣajrati əamali nakard[...]

Hamcunin dar masəalaji kadrh[...] kolxozi tajor kardan, korhoji əilm[...] madaniro ʙaroh mondan, az ʙajni [...]lenho ʙe savodiro ʙarham zadan, [...]ʙijaji ʙajnulmilalro zur kardan [...] digaru digaraş ʙa kolxoz hec kor [...] da nameşavad.

Pravlenijaji kolxoz az 20-umi [...]kaʙr sar karda ʙa kori çamə ʙa[...] korhoji soli xoçagiji 1932-jum da[...]mada ʙoşad ham, ki lekin ʙajni [...]lenho maçlishoji taşviqotiju mə[...] dodkuni az ʙovati, ci tariq taqs[...] kardani daromadaho va digaru, [...]garaş guzaronda naşudast va az [...]rafi jacejka ham rahʙariji naƣz ne[...]

Hamaji in kamʙudiju norasog[...] nişon medihand, ki ʙa safi kolx[...] jak qator şaxshoji ƣajr daromda[...] hastand, va inro xususan ʙrigadiri [...]gadaji dujum ʙorin şaxsho did[...] donista ʙa kori kolxoz lad doda is[...]danaşon ispot mekunad.

Taşkilothoji rajoni xususan taşkil[...] partijagiji rajoni va idorahoji t[...]kunanda lozim hastand, ki ʙa zudi s[...]fi jacejkaji partijagiji kolxoz va pr[...]lenijaji kolxozro sançida ʙurom[...] savavcihoji içro naşudani piloni pax[...] ʙa kori kolxoz nazari ʙad qati nig[...] kardagiho, ʙa kori har ruzaji kolx[...] **jordami əamali nado[...] az kolxoz haq girif[...]** ʙa digar çoj kori şaxsi karda gaşta[...]horo az ruji qaroru direktivi par[...] va hukumati soveti ʙa çuvoga[...] saxt kaşida, hamtor ahvolro ʙa d[...] darorand, ki ʙa safi jacejka va prav[...]nijaji kolxoz az udarnikhoji peş[...]dam sajlov karda şavand ʙaroji h[...]silloti ʙalandi paxta takror naşud[...] in xatoho ʙa kolxoz toƣri çori kard[...] 6—şarti rafiq Stalin va digar korh[...] kolxozro az nav soxtan guştin ʙu[...] şavad va ʙa har jak ucastkaji k[...] kolxoz gardişi qatəiro ʙa dast da[...]varda şavad.

Huçumi anti Amerikoni dar Japonija.

Vaşington. Departamenti hukumati, xaʙari konsuli dar Tukiu ʙudagiji Ameriko Grjuro copa kardast, ki 200 nafar rasʙucihoji japon ʙa kontoraji kamponijaji moşinhoji cokduziji Amrikojiji Zinger dar Jokagama ʙudagi hamla krdin. Kitovhoju arxivi kam[...]ponija novud karda şudin, m[...]ʙelho şikasta şudin.

Zarar az in, ʙa mavlaƣi can[...]sad hazor dular merasad.

Vaşington. Konsuli dar Vaşin[...]gton ʙudagiji Japonija Deʙut[...] ʙa departamenti hukumati (m[...]nisterstvoji korhoji xoriçijiSAS[...] omada va dar ʙovati hamla ka[...]da şudan ʙa kontoraji kampon[...]jaji Zinger dar Jokagama xafa[...]giji Şaxsiji xudro ʙajon kardast.

Redaktori çuvovgar A. SAJIDOF

Tipografijaji „Bajroqi Mihnat" Uzlit 32